

KRAJOWA IZBA RADCÓW PRAWNYCH

00-478 Warszawa, Aleje Ujazdowskie 18 lok. 4
tel. 22 821 99 71, 821 99 72, 626 82 49 • e-mail: kirp@kirp.pl • NIP: 526-10-43-011

L. dz. 848/2020/KEiWZ

Warszawa, dnia 10 grudnia 2020 r.

Szanowna Pani

(...)

W odpowiedzi na zapytanie - wniosek (...) z dnia 13 listopada 2020 r. znak: (...) (data wpływu do KIRP: 23 listopada 2020 r.) o udzielenie opinii i interpretacji zagadnienia prawnego w świetle art. 25-30 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, w przedmiocie wykonywania przez radcę prawnego czynności dotyczących świadczenia pomocy prawnej na rzecz II Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w (...) w sprawach z zakresu prawa pracy w sytuacji gdy radca prawny pracował uprzednio w tym Oddziale na stanowisku Naczelnika Wydziału Kadrowo-Płacowego

- w imieniu Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych, powołanej uchwałą KRRP z dnia 5 grudnia 2020 r. wskazuję, co następuje:

Komisja wskazuje, że czym innym jest świadczenie pomocy prawnej "pozaprosesowej" np. poprzez udzielanie porad prawnych lub przeprowadzenie konsultacji prawnych albo sporządzanie opinii prawnych a następnie objęcie pomocą prawną etapu procesowego, który na tym samym gruncie może ewentualnie wyniknąć, a czymś zupełnie innym jest wystąpienie w tej samej jednostce w dwóch różnych charakterach: najpierw jako osoba pełniąca funkcję publiczną niepolegającą na świadczeniu pomocy prawnej w ramach wykonywania zawodu radcy prawnego, a następnie wykonywanie w tej samej sprawie zastępstwa procesowego. Oczywiście w pierwszej kwestii brak jest jakichkolwiek podstaw do wyłączenia

możliwości kontynuacji pomocy prawnej po przekształceniu stosunku prawnego lub sytuacji faktycznej w stosunek prawnoprocesowy.

Co do drugiej sytuacji - a na taką właśnie wskazuje wniosek skierowany przez Panią (...) - mamy do czynienia najpierw z dokonywaniem określonych czynności dotyczących np. wypowiedzenia umowy o pracę poprzez bądź to wręczenie wypowiedzenia bądź to kierowanie wniosku o wypowiedzenia, a następnie z zagadnieniem możliwości występowania (w razie powstania sporu) przez tę samą osobę, która działała w oparciu o zakres uprawnień kierowniczych jako radca prawny w roli pełnomocnika pracodawcy. Taka sytuacja stwarza jednak wątpliwości co do konfliktu interesów. W tym kontekście kwestia zastosowania normy z art. 27 pkt 1 KERP jest kwestią, która oczywiście może być uznana za kontrowersyjną, przynajmniej na pierwszy rzut oka. Powstają istotne wątpliwości co do możliwości zastosowania tego przepisu. Po pierwsze co do kwestii możliwości kwalifikowania Naczelnika Wydziału Kadrowo-Płacowego na gruncie regulacji art. 27 pkt 1 KERP to zgodzić się należy, że takiego naczelnika nie możemy traktować jako przedstawiciela organu władzy publicznej. Po drugie, zgodnie z definicją legalną zawartą w art. 115 § 19 Kodeksu karnego osobą pełniącą funkcję publiczną jest funkcjonariusz publiczny, członek organu samorządowego, osoba zatrudniona w jednostce organizacyjnej dysponującej środkami publicznymi, chyba że wykonuje wyłącznie czynności usługowe. Z całą pewnością ZUS dysponuje środkami publicznymi. Nie sposób też zaprzeczyć, że naczelnik wydziału ZUS (zatrudniony w ZUS) nie wykonuje wyłącznie czynności usługowych. Oczywiście dostrzec należy, że osobą pełniącą funkcję publiczną jest również radca prawny. Jednakże w tym wypadku nie może być w ogóle mowy o zaistnieniu sytuacji kolizyjnej albo zagrożeniu niezależności radcy prawnego. W określonych sytuacjach, jeśli klient tego oczekuje od radcy prawnego zastępstwo procesowe klienta jest obowiązkiem radcy prawnego, jakie wiążą się z wystąpieniem w danej sprawie w podwójnej roli, najpierw jako osoba pełniąca określone funkcje kierownicze w danej strukturze organizacyjnej bez związku z wykonywaniem zawodu radcy prawnego a następnie jako radca prawny w celu ochrony interesu prawnego pracodawcy. To właśnie taka sytuacja stawia radcę prawnego w dwuznacznej pozycji względem drugiej strony sporu, mogąc podważać zaufanie do zawodu radcy prawnego.

Komisja rozważała szczegółowo opisaną przez Panią (...) sytuację, w której dotychczasowy naczelnik, zostaje radcą prawnym u tego samego pracodawcy. Czy to ma lub może mieć wpływ na możliwość zastępowania przed sądem swojego pracodawcy w sprawie, w której uprzednio jako naczelnik dokonał wypowiedzenia stosunku pracy. Jedną z wartości wykonywania zawodu

radcy prawnego jest jego niezależność, ale nie można się zgodzić z poglądem, że jakakolwiek czynność radcy prawnego dokonana przy wykonywaniu zawodu, wyłącza go z możliwości zastępowania swojego pracodawcy w tej sprawie, wtedy gdy znajdzie ona swój finał przed sądem. Radca prawny świadczący pomoc prawną w ramach stosunku pracy, ma bardzo szerokie spektrum działania. Szczególnie trzeba zwrócić uwagę na opiniowanie przez niego roszczeń spornych. Następuje to w drodze opinii lub poprzez zaparaflowanie projektu czynności pracodawcy, jeżeli nie jest wadliwy prawnie. Czy to ma automatycznie wyłączać radcę prawnego od udziału w sprawie. Taka interpretacja art. 27 KERP zniweczyłaby sens istnienia pomocy prawnej w ramach stosunku pracy. Radca prawny na polecenie dyrektora, prezesa lub komendanta jest obowiązany wnieść środek odwoławczy. Powinien wcześniej sporządzić opinię o niecelowości wniesienia tego środka. W konkluzji, przeciwstawić się należy pogładowi, według którego opisany w pytaniu stan faktyczny mógłby być podstawą do wyłączenia się radcy prawnego od świadczenia pomocy prawnej swojemu pracodawcy na drodze sądowej.

Nadto w przekonaniu Komisji nie ma podstaw do upatrywania w opisanym stanie faktycznym konfliktu interesów, gdyż ten istnieje między stronami procesu tj. ZUS a innym pracownikiem. Radca prawny w takim stanie faktycznym reprezentuje cały czas interes tej samej strony czyli ZUS.

Reasumując - w tej konkretnej sprawie nie zachodzą podstawy do wyłączenia się radcy prawnego od prowadzenia sprawy i powstrzymania się od czynności.

Przewodniczący Komisji
Etyki i Wykonywania Zawodu KRRP
r. pr. Ryszard Wilmanowicz